

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-27 (Devralma)
Karar Sayısı : **09-09/206-60**
Karar Tarihi : 5.3.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Ali DEMİRÖZ, Adnan AKGÜN

C. BİLDİRİMDE BULUNAN : - Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.
Mehmet Akif Ersoy Mahallesi 296. Cadde No: 16, 06370
Yenimahalle/Ankara

20 **D. TARAFLAR** : - Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.
Mehmet Akif Ersoy Mahallesi 296. Cadde No: 16, 06370
Yenimahalle/Ankara
- Aselsanet Elektronik ve Haberleşme Sistemleri Sanayi
Ticaret İnşaat ve Taahhüt Ltd. Şti.
Mustafa Kemal Mah. 47. Sok. No:90 Çankaya/Ankara
- Havelsan Hava Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Eskişehir Yolu 7.km, 06520 Ankara
- Aspilsan Askeri Pil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi, 12.Cad. No:8 Kayseri
30 - Destek Elektronik Sistemler Teknoloji Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Ziaurrahman Caddesi No:1/2-6 Çankaya/Ankara
- Zafer ŞAHİN
Ziaurrahman Caddesi No:1/2-6 Çankaya/Ankara
- Muteber ŞAHİN
Ziaurrahman Caddesi No:1/2-6 Çankaya/Ankara
- A.Atilla NAZİKOĞLU
Ziaurrahman Caddesi No:1/2-6 Çankaya/Ankara

40 **E. DOSYA KONUSU:** Mikes Mikrodalga Elektronik Sistemler Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (Mikes A.Ş.) toplam payların %25'i oranındaki payın Destek Elektronik Sistemler Teknoloji Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Destek Elektronik), Zafer Şahin, Muteber Şahin ve Atilla Nazıkoğlu tarafından Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye (Aselsan) devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 27.2.2009 tarih ve 1497 sayı ile giren bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 3.3.2009 tarih ve 2009-2-27/Öİ-09-AD sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 05.03.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-

50 120/61 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-09 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin, 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğu, söz konusu devir işleminin ilgili pazarda hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi suretiyle rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte bir devralma işlemi olmadığı ve işleme izin verilmesinde bir sakınca olmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşlemin Kapsamı

60 Anılan devir işlemi, 23 Şubat 2009 tarihinde imzalanan Pay Devri Anlaşması çerçevesinde Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir.

İşlemin amacının, (.....TİCARİ SIR.....) ifade edilmektedir.

Mikes A.Ş.'nin işlem öncesi ve sonrasına ait ortaklık yapısı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 1: Devir İşlemi Öncesi ve Sonrası Mikes A.Ş.'nin Ortaklık Yapısı (%)

Aselsan	(...)	(...)
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	(...)	(...)
Destek A.Ş.	(...)	(...)
Zafer Şahin	(...)	(...)
Muteber Şahin	(...)	(...)
Atıla Nazikoğlu	(...)	(...)
Diğer TSKGV ve Aselsan İştirakleri	(...)	(...)
Toplam	100	100

Pay Devri Anlaşması'nın "Yürürlük" başlıklı 8. maddesinde;

"İşbu Anlaşma; aşağıdaki hususların yerine getirildiği tarihte (hangisi en son gerçekleştirilirse) yürürlüğe girecektir: ...

70 *(b) Aselsan'ın işbu Anlaşma çerçevesinde devralacağı paylara ilişkin Rekabet Kurumu'na yapacağı müracaat sonucunda, Rekabet Kurumu tarafından olumlu görüş veya devre engel bir durum olmadığına bildirildiğinin, Aselsan tarafından taraflara bildirilmesi"*

ifadelerine yer verilmektedir.

H.2. Taraflar

H.2.1. Aselsan

80 Aselsan, Türkiye'de ve yurt dışında modern askeri ve sivil elektronik cihaz ve sistemler alanında faaliyet gösteren bir entegre elektronik sanayi kuruluşudur. Dosya mevcudunda Aselsan'ın %(...) oranında hissesinin Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı (TSKGV) tarafından sahip olduğu geriye kalan %(...)'lik hissenin ise İMKB'de işlem gördüğü ifade edilmektedir.

TSKGV, silahlı kuvvetlerin güçlendirilmesi, ihtiyaç duyulan silah, araç ve gereçleri yurtiçinde üretecek seviyede bir savunma sanayi kurularak dışa bağımlılığın asgariye indirilmesi amacıyla oluşturulan Deniz, Kara, Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakıflarınının 1983 yılında 3388 sayılı Kanun ile birleştirilmesi sonucunda kurulmuştur. Vakfın Mütevelli Heyeti Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay İkinci Başkanı, Milli

90 Savunma Bakanlığı Müsteşarı ve Savunma Sanayi Müsteşarı'ndan oluşmaktadır. TSKGV, Aselsan ile birlikte Havelsan Hava Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Havelsan), Aspilsan Askeri Pil Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Aspilsan), İşbir Elektrik Sanayi A.Ş.'nin çoğunluk hisselerine de sahiptir. Vakfın aynı zamanda çeşitli şirketlerde iştiraki bulunmaktadır.

Yukarıda da ifade edildiği üzere devir işlemi sonucunda Aselsan Mikes A.Ş.'nin %(...)üne, TSKGV'nin diğer bağlı ortakları olan Aspilsan, Havelsan, Aselsanet Elektronik ve Haberleşme Sistemleri Sanayi Ticaret İnşaat ve Taahhüt Ltd. Şti. (Aselsanet) ise toplam %(...)sına sahip olacaktır. Dolayısıyla, TSKGV tarafından kontrol edilen şirketler Mikes A.Ş.'nin hisselerinin %(...)sini elde edecektir.

H.2.2. Destek Elektronik

100 Mikes A.Ş. hisselerinin %(...)ünü elinde bulunduran ve işlem sonucunda söz konusu hisseleri Aselsan'a devredecek olan Destek A.Ş., Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olup, merkezi Ankara'da bulunmaktadır. Destek A.Ş. hisselerinin çoğunluğuna (%...) Zafer Şahin sahiptir. Yine işleme taraf konumunda olan Mikes A.Ş. ortaklarından Atila Nazikoğlu ve Muteber Şahin de Destek A.Ş.'de hisse sahibidir.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

Rekabet Kurulu'nun Aselsan'ın Mikes A.Ş.'den pay alımına ilişkin başvuruyu değerlendirdiği 02-62/774-316 sayılı kararında, savunma sanayi ürün ve hizmetleri hakkında geniş bir değerlendirme yapılmış ve işlem özelinde ilgili ürün pazarı elektronik harp sistemleri ürün ve hizmetleri pazarı olarak belirlenmiştir.

110 Yapılan işlemin taraflarının aynı olması, taraflarının faaliyet konularında herhangi bir değişikliğe gidilmemiş olması ve ilgili piyasalarda ürün pazarının değiştirilmesine neden olabilecek herhangi bir gelişmeye rastlanamaması nedeniyle, dosya konusu işlemin değerlendirilmesi bakımından da ilgili ürün pazarı "elektronik harp sistemleri ürün ve hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

Türkiye'de ilgili ürünlerin satışı ve üretimi çeşitli izinlere ve ön denetimlere tabi olduğundan, tanımlanabilecek en küçük coğrafi pazar "Türkiye" olarak kabul edilmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

120 1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme ve Devralma" hallerini belirleyen 2. maddesinin (b) bendinde yer alan "*herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" hükmü aynı Tebliğ'in 4. maddesinde yer alan koşullara bağlı olarak Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gereken birleşme ve devralma işlemlerinin kapsamını belirlemektedir.

Rekabet Kurulu'nun Aselsan ve Savunma Sanayi Müsteşarlığının Mikes A.Ş.'nin toplamda %(...) oranındaki hissesini devralmasına ilişkin 02-62/774-316 sayılı kararında, Mikes A.Ş.'nin, ana sözleşmesinde yer alan karar nisapları ve Savunma

130 Sanayi Müsteşarlığının 3238 sayılı Kanun ile kendisine verilen görevleri göz önünde bulundurularak, Aselsan ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından ortak kontrol edildiği sonucuna varılmıştır.

Söz konusu Ana Sözleşme'ye göre, yönetim kurulu toplam yedi üyeden oluşmakta, üyelerin dördü A grubu pay sahipleri, ikisi B grubu pay sahipleri, biri C grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından seçilmektedir. Yönetim kurulu en az beş üyenin huzuru ile yapılmakta ve yönetim kurulu toplantılarında kararlar, kural olarak beş üyenin olumlu oyu ile alınmaktadır. Genel kurul ortaklar arasından veya dışarıdan görev süresi en fazla üç yıl olmak üzere, her bir grubun göstereceği adaylar arasından üç denetçi seçmektedir. Genel kurulun karar nisabı mevcut oyların ekseriyetidir. Fakat bazı istisnalar mevcuttur; sermaye artırımını ve eksiltilmesi her zaman mümkün olmakla birlikte, böyle bir kararın alınması için toplantıya katılan ortakların %(...)’inin olumlu oyu gerekmektedir. Şirketin mevcut ortaklarla ya da bunların kontrolü altındaki yan şirketler dışında kalan şirketlerle birleşmesi durumunda, birleşme kararının alınabilmesi için mevcut oyların %(...)’nin olumlu olması gerekmektedir. Ayrıca şirketin tasfiyesi ve feshine karar verilmesi durumunda, alınacak genel kurul kararının geçerli olması için, bu karar toplantıda mevcut oyların %(...)’si ile alınmalıdır.

140 Bu bilgiler ışığında devir işleminin tamamlanması ile birlikte Mikes A.Ş., Savunma Sanayi Müsteşarlığı ve Aselsan ortak kontrolünden, %(...) oranında pay sahipliği ile Aselsan’ın tek kontrolüne geçecektir¹. Dolayısıyla, dosya konusu hisse devir işlemi, 1997/1 sayılı Tebliğ 2. maddesi anlamında birleşme ya da devralma sayılan hallerden birini oluşturmaktadır.

150 **H.4.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme**

Söz konusu devralma işleminin aynı Tebliğ’in, “İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar” başlığı altındaki 4. maddesinin; *“Bu Tebliğ’in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25’ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu’ndan izin almaları zorunludur.”* hükmü uyarınca, Tebliğ’de belirtilen ciro ve pazar payı eşiklerini aşmış olmasının incelenmesi gerekmektedir.

160 Dosya mevcudu bilgilere göre, 2008 yılında Aselsan ve Mikes A.Ş.’nin elde ettiği cirolar sırası ile (.....) TL ve (.....) TL’dir. Sadece Mikes A.Ş.’nin cirosu dikkate alındığında bile dosya konusu işlemin, 1997/1 sayılı Tebliğ’in 4. maddesinde öngörülen ciro eşliğini aşması nedeniyle izne tabi olduğu sonucuna varılmıştır.

H.4.3. İşlemin 4054 Sayılı Kanun’un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

170 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesinin *“Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç*

¹ Mikes A.Ş.’de hissesi bulunan ve TSKGV tarafından kontrol edilen diğer şirketler rekabet hukuku bakımından tek bir ekonomik bütün oluşturduğundan, söz konusu şirketlerin paylarının da Aselsan’a eklenmesinde bir sakınca olmadığı kanaatine varılmıştır.

olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır” şeklindeki hükmü uyarınca bir pazarda hakim durum doğuran ya da mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açan birleşme ve devralmalar yasaklanmaktadır.

180 Yukarıda da ifade edildiği üzere devir işlemi ertesinde Mikes’in kontrolü Savunma Sanayi Müsteşarlığı ve Aselsan’ın ortak kontrolünden Aselsan’ın tek kontrolüne geçecektir. Bu bağlamda Mikes A.Ş.’nin Savunma Sanayi Müsteşarlığı’nın ortak kontrolünden çıkmasının ilgili pazarın yapısında herhangi bir değişikliğe yol açmayacağı dikkate alınarak, işlem sonucunda hakim durum yaratılması ya da mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azalması sonucunun ortaya çıkmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

190 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu Kanun’a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.